

МУЛЬТИМЕДІЙНІ ЗАСОБИ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

На сучасному етапі розвитку суспільства відбувається інформатизація всіх сфер людської діяльності, впровадження комп'ютерних технологій в навчальний процес. Комп'ютер як засіб навчання іноземній мові стає необхідністю, його потенціал реалізується в учбовому процесі ще не в повній мірі. Це пов'язано, перш за все, з відсутністю або недостатньою кількістю технічних засобів і програмного забезпечення, наявністю слабких навичок у викладачів при використанні комп'ютера як засобу навчання, незнання комп'ютерних програм, які могли б доповнити навчальне заняття з іноземної мови.

Незважаючи на вказані недоліки, які пов'язані з активним впровадженням аудіовізуальних засобів у навчальний процес, використання комп'ютера при навчанні іноземній мові є необхідним, так як комп'ютерні технології містять в собі значний дидактичний потенціал і відрізняються від традиційних технічних засобів навчання. Комп'ютер може виступати джерелом автентичного матеріалу на іноземній мові, яка вивчається. За його допомогою можна забезпечити різноманітні форми роботи під час навчального заняття, що є край необхідним в групах з різними рівнями мовної компетенції і, урешті – решт, таким чином можна підвищити мовнорозумову і пізнавальну діяльність студентів. Крім того, мультимедійні засоби за рахунок своїх технічних характеристик дають можливість здійснити інтегрований підхід при навчанні іноземній мові.

Застосування мультимедійної техніки, комп'ютера, в якості дидактичного засобу навчання іноземним мовам значно розширилось сьогодні. Розроблена велика кількість спеціальних комп'ютерних програм, різних довідкових матеріалів на електронних носіях, які містять автентичний мовний матеріал, безпосередньо призначений для навчання іноземній мові.

За допомогою комп'ютерних технологій відбувається пізнання навколишнього середовища, одночасно вони стають засобом комунікації за межами навчального процесу. Все це може суттєво впливати на рівень мо-

тивації студентів, і є, в свою чергу, одним із головних факторів у досягненні науково-педагогічної мети.

Незаперечним є те, що в сучасних умовах інформаційних технологій, інтенсивного обміну інформацією, особливе значення набуває підготовка спеціалістів, які практично володіють іноземними мовами. Для виконання поставленого завдання необхідне вдосконалення системи викладання іноземної мови в неязыковому вузі, яка полягає в правильній організації і управлінні учбовою діяльністю, що перш за все передбачає повне використання резервів мотиваційної сфери студентів. Саме тому одним з головних завдань є пошук шляхів формування мотивації релевантної іншомовної учбової діяльності.

Проблема підвищення мотивації при навчанні іноземній мові є однією з найгостріших проблем в неязыковому вузі і протягом багатьох років привертає увагу вчених, методистів, викладачів-практиків.

На думку дослідників, фактори, які обумовлюють мотиваційну спрямованість в навчальному процесі, пов'язані перш за все з внутрішньою активністю людини.

Внутрішнім джерелом мотивації учбової діяльності є потреби студента. Від того, як його потреби будуть стимулюватися і задовольнятися, залежить його ініціативність, зацікавленість тощо.

Формування мотиваційного клімату в учбовому процесі пов'язано з проблемою управління учбовою діяльністю. Викладач повинен створювати на заняттях умови для виникнення потреби в пізнавальній діяльності студентства. Одним із показників змістоутворюючих мотивів є усвідомлення студентами практичної, професійної значимості знань, умінь та навичок з іноземної мови, набутих в вузі.

Прагнення підвищити внутрішню активність студентів, удосконалити організацію процесу навчання іноземній мові, яка характеризується комунікативною природою, тісно змикається з комп'ютеризацією навчання, з сучасними аудіовізуальними засобами, тому успіх сучасного навчального процесу залежить від уміння та здатності викладачів і студентів застосовувати стратегії, що відкривають нові педагогічні можливості пов'язані з сучасними технологіями [1, С. 4].

На основі особистого педагогічного досвіду можемо стверджувати, що використання в учбовому процесі аудіовізуальних технологій викликає

живий інтерес у студентів і вони є невід'ємною складовою освітніх технологій у процесі вивчення іноземних мов [2, 3], а на сучасному етапі їх функція значно розширилась.

В той же час слід мати на увазі, що комп'ютеризація, інформаційні технології – складний соціальний процес, тому що перехід до пост-індустріального інформаційного суспільства створює певні умови для надання особливого статусу аудіовізуальним засобам як провідникам аудіовізуальної культури, невід'ємною частиною якої є аудіовізуальні технології [1, С. 5].

Інформаційні технології, аудіовізуальні засоби мають можливість якісного перетворення навчання іноземним мовам у вищій школі.

Електронні засоби інформації, такі як комп'ютер, супутникове телебачення, відеомагнітофон та інші електронні носії інформації набувають все більшого значення в учбовому процесі, дозволяють урізноманітнювати і робити найбільш ефективну роботу з розвитку мовних навичок. Мультимедійні засоби, використовуючи в своєму арсеналі фоно- і відеозаписи, дають можливість виконувати складні операції з мовним матеріалом, які дозволяють моделювати мовленнєві акти згідно до конкретних завдань.

Структурно-семантичні особливості звукового тексту мають серйозний вплив на розуміння. Сприйняття цікавої інформації викликає велику увагу і примушує більш чітко функціонувати психологічні механізми, тобто високоінформативні тексти сприймаються і розуміються краще, ніж малоінформативні. З урахуванням зацікавленості аудиторії можна підбирати аудіо- і відеотексти професійно-спрямованого, суспільно-політичного і краєзнавчого характеру та інші.

Крім того, використання відео є ефективним під час формування комунікативної культури студентів, тому що відеоматеріали не тільки показують живе мовлення носіїв мови, але і занурюють їх в ситуацію, в якій вони знайомляться з реаліями країни, мова якої вивчається. Відео представляє мову в живому контексті, пов'язує заняття з реальним світом і показує мову в дії, а також дає можливість переборювати культурний бар'єр при вивченні мови. За допомогою мови зорових образів студент стає учасником подій, що відбуваються в тій чи іншій країні світу, аудіовізуальне зображення створює феномен присутності [1, С. 5].

Основною метою використання автентичних аудіо- та відеоматеріалів є розвиток умінь та навичок розуміння природного, неадаптованого іншомовного мовлення на слух, тобто адекватне осмислення всього інформаційного потенціалу тексту, який звучить. Відеоматеріал дає можливість, крім завдань на розуміння, дати завдання на трактовку невербальних засобів комунікації (міміка, жести), на розпізнання стилю взаємовідношень і т.п. Зорова опора при цьому допомагає знімати ряд труднощів аудіювання, сприяє кращому запам'ятовуванню інформації.

Мультимедійні технології вивчення іноземних мов передбачають не тільки використання технічних засобів, а й можуть впливати на розвиток почуттів, творчих здібностей і практичного мислення студентів, тобто сприяють таким чином підвищенню мотивації в навчанні іноземній мові, інтенсифікації навчального процесу і створює сприятливі умови для формування комунікативної (мовної та соціокультурної) компетенції студентів.

Список літератури: 1. Волошинова Л. В. Сучасні аудіовізуальні технології у вивченні іноземної мови / Л. В. Волошинова. – К: Знання України, 2007. – 152 с. 2. Дрига И. И., Рах Г. И. Технические средства обучения в общеобразовательной школе. – М.: Просвещение, 1985. – 310 с. 3. Ляховицкий М. В., Кошман И. М. Технические средства в обучении иностранному языку. – М.: Просвещение, 1981. – 143 с.